

عنوان مقاله:

بازشناسی تکنولوژی هوشمند قنات از دریچه لایه های شناختی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش زمین، دوره 8، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

علی اصغر زاده - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران

سید غلامرضا اسلامی - پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

ایرج اعتصام - پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تکنولوژی قنات با وجود اجزایی ساده دارای ماهیتی پیچیده است که برآمده از دانش سرزمینی و آگاهی جمعی نسل های مختلف نسبت به محیط جغرافیایی و فرهنگی خود بوده است به طوریکه به لایه های مختلف آگاهی همچون اقلیم، حوضه های آبریز، جغرافیا، تولید و مصرف در شهر و روستا، فرهنگ و آیین گشودگی و مبادله اطلاعاتی دارد. ماهیت قنات، لزوما ابزار آبرسانی صرف نیست بلکه تکنولوژی است خودگردان، زاینده، خودتنظیم و خودآگاه نسبت به محیط اطراف خود که همچون هوشمند قابلیت انعطاف پذیری در برنامه را نسبت به بی نظمی های طبیعی دارد لذا برای این تکنولوژی بومی، می توان درجاتی از آگاهی و هوش مصنوع متصور شد. این مقاله با روش کیفی، مقایسه تطبیقی و استفاده از سه منظر پدیدارشناسی، پیچیدگی و نظریه شبکه-کنش به یک چارچوب نظری براساس پیوستگی ذهن و ماده و مراتب آگاهی در تکنولوژی رسید، از منظر این چارچوب، لایه های شناختی و درجات آگاهی و شعورمندی تکنولوژی بومی همچون قنات بررسی شد. و نشان داده است ماهیت قنات نه تنها از تکنولوژی مدرن متفاوت بوده بلکه به لحاظ روش فکری ارزش پارادایمی دارد و به عنوان سرنمون در شهر شناختی مطرح شد. در این مقاله، در هم تنیدگی قنات با شبکه های شهر، مردم و جغرافیا در بازه شهرهای ایران بررسی شده و در نهایت مدلی در تکنولوژی هوشمند برای توسعه شهرهای آینده ایران معرفی شده است.

کلمات کلیدی:

قنات، تکنولوژی هوشمند، آگاهی، سامانه خود بوم سازمان دهنده، پیچیدگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1266874>

